
คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อุตสาหกรรมแหลมฉบัง (Quality of Life in LaemChabang Industrial Area)

เกวลิณ มะลิ¹ และ กนกพร เพ็ชรประเสริฐ²

บทคัดย่อ

การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่อุตสาหกรรมแหลมฉบังเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์การศึกษา 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาลักษณะองค์ประกอบและระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และ 2) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนพื้นที่ที่ทำการศึกษาได้แก่ชุมชนในเขตตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยหมู่บ้านจำนวน 12 หมู่บ้านเป็นส่วนหนึ่งของเขตการปกครองของเทศบาลนครแหลมฉบัง และใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง การวิจัยนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา การพัฒนาชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน และแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ผลการศึกษา พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมแหลมฉบังอยู่ในระดับปานกลางโดยพิจารณาจากเกณฑ์การชี้วัดที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วยมาตรวัดคุณภาพชีวิตด้านความจำเป็นพื้นฐาน ด้านชีวิตความเป็นอยู่ ด้านโอกาสในการดำรงชีวิต และด้านความสะดวกสบาย เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านความจำเป็นพื้นฐานมีคะแนนระดับคุณภาพชีวิตสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านโอกาสในการดำรงชีวิต ด้านชีวิตความเป็นอยู่ และด้านความสะดวกสบายของชีวิต ตามลำดับ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพครัวเรือน สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ การมีเงินออม การมีหนี้สิน การปล่อยกู้ และการครอบครองที่อยู่อาศัย ปัจจัยส่วนชุมชน ประกอบด้วย จำนวนสถาบันการศึกษาในชุมชน การมีสถานที่ออกกำลังกาย องค์กรในชุมชน ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในชุมชน

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต แหลมฉบัง

ABSTRACT

This study examines the quality of life in Laem Chabang Industrial area. This study has used the survey research as a pilot method. The purposes of this survey are 1) to study the composition and quality of life of people who is living in Laem Chabang Industrial area. 2) to analyze the influential factors which affect the 12 communities or 12 villages. These communities are the parts of Laem Chabang Municipality in Tambon Thung Sukhla, Amphur Si Racha, Chonburi province as areas of study. The sample size consisted of 400 samples.

¹ คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา อีเมลล์ vosga@hotmail.com

² คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา อีเมลล์ ajan.kanokporn@gmail.com

The Community Development, Sustainable Development and Quality of life approach concepts have been applied to the study and used for analytical process. The result of this analysis indicates moderate level of quality of life of residents in Laem Chabang Industrial area. The various aspects such as the basic of life necessities (basic needs), the well-being as well as the social opportunities were used as the key indicators in measuring the quality of life of residents in this area of study in order to achieve the research findings.

In addition, the findings are 1) the highest score level of the basic of life necessities (basic needs), 2) the social opportunity was secondary and the third was well-being respectively found in this research. The major influential factor which affects the quality of life of residents is personal factors; gender, age, social status, marital status, education, income, saving, debt, loan and housing tenure. Moreover, the community is another key factor which consists of the numbers of educational institutions in respective areas, the availability of local gymnasiums, local organizations and the capability and accessibility in performing duties of government representatives in the community

Keywords: Quality of Life, Laem Chabang

1. ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาอุตสาหกรรมมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและมีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมาโดยตลอด เนื่องจากสินค้าอุตสาหกรรมสามารถสร้างรายได้จากการส่งออกในสัดส่วนที่สูง นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในประเทศ ดังนั้นในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) เป็นต้นมา รัฐบาลจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมให้ขยายตัวเพิ่มขึ้นการพัฒนาพื้นที่แหลมฉบัง เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาตั้งแต่ปี 2524 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2525-2529) และฉบับที่ 6 (2530-2534) ซึ่งได้กำหนดให้พื้นที่แหลมฉบังเป็นพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาดำเนินการก่อสร้างและพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาเป็นชุมชนเมืองใหม่ด้วยการก่อสร้างและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภคให้

สามารถรองรับการขยายตัวของชุมชนที่เป็นผลมาจากการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมโดยดำเนินการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกระหว่างประเทศ นิคมอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกก่อสร้างทางรถไฟสายท่าเรือแหลมฉบังเพื่อเชื่อมต่อกับทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-สัตหีบ และก่อสร้างอาคารเคหะชุมชนแหลมฉบังเป็นเขตเศรษฐกิจใหม่ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก(เทศบาลตำบลแหลมฉบัง, 2552)

ผลจากการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมแหลมฉบังทำให้เมืองขยายตัวอย่างรวดเร็วเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นย่อมจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิต ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตอุตสาหกรรมแหลมฉบัง

ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต เพื่อให้เกิดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

2. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ได้ใช้แนวคิดทฤษฎีต่างๆ เป็นกรอบในการดำเนินงาน การวิเคราะห์ข้อมูล และขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎี

ในการดำเนินงานได้ใช้แนวคิดทฤษฎีที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ประการแรก แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประกอบด้วย ความหมายของการพัฒนาคือกระบวนการในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมายมุ่งให้เกิดความเสมอภาคและการกระจายอย่างเป็นธรรมทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (สมชาย, 2533) การพัฒนา เป็นการทำให้เกิดความเจริญมั่นคง ก้าวหน้า ทำให้ชีวิตและสังคมดีขึ้น มีความสงบสุขมากขึ้น มีความปลอดภัยมากขึ้น มีปัญหาความทุกข์ยากต่างๆ ลดน้อยลง โดยมีความเจริญทั้งทางวัตถุและจิตใจ จึงจะเป็นการพัฒนาที่สมบูรณ์ (สมพร, 2536) ประการที่สอง แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต คุณภาพชีวิต หมายถึงสภาพทั้งหลาย ซึ่งนำมาสู่ความพึงพอใจแก่บุคคลทั้งด้านร่างกายและจิตใจในช่วงเวลาหนึ่งเกณฑ์ประเมินคุณภาพชีวิตประกอบด้วย (1) มีสุขภาพและสวัสดิการ (2) มีการติดต่อสื่อสารกันในสภาพสิ่งแวดล้อมของตน (3) เป็นทรัพยากรมนุษย์ (4) สามารถติดต่อกับบุคคลได้ทุกคน (5) มีสติปัญญาร่างกายและอารมณ์ดี (6) มีการพัฒนาเศรษฐกิจ และ (7) มีความมั่นคงปลอดภัย (Wallace, 1974) การวัดคุณภาพชีวิตของประชากรไทย มีการจำแนกคุณภาพชีวิตออกเป็น 5 หมวด ประกอบด้วย (1) คุณภาพชีวิตด้านการศึกษา (2) คุณภาพชีวิตด้านสุขอนามัย (3) คุณภาพชีวิตด้านการมีงานทำ (4) คุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ (5) คุณภาพชีวิตด้านสถาบันครอบครัว (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2541) ประการที่สาม แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย

ความหมายของชุมชน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกัน มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ประกอบกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และมีวัฒนธรรม ความเชื่อ ความสนใจร่วมกัน (กฐิน ศรีมงคล, 2542) ความเป็นชุมชนหมายถึง การรวมตัวร่วมคิดร่วมทำอาจจะเป็นตามพื้นที่หรือไม่ใช่ตามพื้นที่ก็ได้ชุมชนจะเข้มแข็งได้ต่อเมื่อทุกฝ่ายสำนึกถึงคุณค่าของความเป็นคนทั้งของตนเองและผู้อื่นการที่คนข้างบนเคารพคุณค่าความเป็นคนของคนในชุมชนจะนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกันและความสำเร็จ (ประเวศ วะสี, 2552) ประการที่สี่ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน กล่าวถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของประเทศไทย มีแนวคิดพื้นฐานมาจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล โดยการพัฒนาเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยไม่มีผลเสียต่อความต้องการของคนในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2546)

2.2 การเก็บข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ประเภท คือ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสารตำรางานวิจัยและบทความทางวิชาการ เพื่อนำไปสู่การสร้างแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบผลการศึกษา สำหรับข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง จากสุตรคำนวณกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่ใช้ความน่าจะเป็นจากประชากรในพื้นที่ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์เชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเป็นการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลข

คณิต คำร้อยละ ตลอดจนการนำเสนอด้วยภาพหรือ ตารางประกอบการพรรณนาข้อเท็จจริง เพื่ออธิบาย ให้เห็นถึงลักษณะทั่วไปของพื้นที่ และกลุ่มตัวอย่างที่ จะทำการศึกษา รวมไปถึงการอธิบายลักษณะ องค์ประกอบด้านต่างๆ ของประชาชนในชุมชน ที่สำคัญคือ ลักษณะองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตของ ประชาชน และระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) ระหว่าง ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของ ประชาชน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีส่งผลต่อ การพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในพื้นที่อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมกับ การวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมศาสตร์ที่มีความ ซับซ้อน ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ทางตรง และทางอ้อม

2.4 ระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูล ต่างๆ ได้แก่ เอกสาร ตำรา บทความวิชาการ ตลอดจนข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ประชากรและเขต การปกครอง โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม ของเทศบาลนครแหลมฉบัง

2. การกำหนดองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต และตัวแปรที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกเป็น 4 มิติ รายละเอียดดังตารางที่ 1

3. การสร้างมาตรวัดคุณภาพชีวิต เพื่อ การคำนวณระดับคุณภาพชีวิต จึงได้มีการปรับ องค์ประกอบคุณภาพชีวิตจากข้อมูลเชิงคุณภาพเป็น ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยปรับให้คะแนนคุณภาพชีวิตใน แต่ละมิติมีน้ำหนักเท่ากัน คือ 10 คะแนน เพื่อเป็น การให้ความสำคัญแก่คุณภาพชีวิตในแต่ละมิติอย่าง เท่าเทียมกัน และเมื่อรวมคะแนนจากองค์ประกอบ ทั้ง 4 มิติ จะทำให้คะแนนคุณภาพชีวิตมีคะแนนเต็ม เป็น 40 คะแนน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 ตัวแปรขององค์ประกอบคุณภาพชีวิตในแต่ละมิติ

องค์ประกอบคุณภาพชีวิต	ตัวแปร
1. ความจำเป็นพื้นฐาน	1.1 รายได้ 1.2 ที่อยู่อาศัย
2. ชีวิตความเป็นอยู่	2.1 การทำงาน 2.2 สุขภาพร่างกาย 2.3 สุขภาพจิต 2.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
3. โอกาสในการดำรงชีวิต	3.1 การศึกษา ความรู้ สติปัญญา 3.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 3.3 การมีส่วนร่วมในครอบครัว 3.4 การมีส่วนร่วมในชุมชน
4. ความสะดวกสบายของชีวิต	4.1 นันทนาการ 4.2 คุณภาพสิ่งแวดล้อม 4.3 โอกาสทางวัฒนธรรม

ตารางที่ 2 มาตรฐานวัดคุณภาพชีวิต

องค์ประกอบคุณภาพชีวิต	สมการ	คำอธิบาย
1. ความจำเป็นพื้นฐาน	BLN = INCOME+HOUSE	BLN = ความจำเป็นพื้นฐาน INCOME = ปัจจัยรายได้ HOUSE = ปัจจัยที่อยู่อาศัย
2. ชีวิตความเป็นอยู่	WBN = EMPLOY + HEALTH + PSYCHO + SAFETY	WBN = ด้านชีวิตความเป็นอยู่ EMPLOY = ปัจจัยการทำงาน HEALTH = ปัจจัยสุขภาพร่างกาย PSYCHO = ปัจจัยสุขภาพจิต SAFETY = ปัจจัยความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน
3. โอกาสในการดำรงชีวิต	OPN = EDUCA + NEWS + PARTIF + PARTIC	OPN = โอกาสในการดำรงชีวิต EDUCA = ปัจจัยการศึกษา ความรู้ สติปัญญา NEWS = ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร PARTIF = ปัจจัยการมีส่วนร่วมในครอบครัว PARTIC = ปัจจัยการมีส่วนร่วมในชุมชน
4. ความสะดวกสบายของ ชีวิต	AMN = RECREA + ENVIR + CULTUR	AMN = ความสะดวกสบายของชีวิต RECREA = ปัจจัยนันทนาการ ENVIR = ปัจจัยคุณภาพสิ่งแวดล้อม CULTUR = ปัจจัยโอกาสทางวัฒนธรรม
5. คุณภาพชีวิต	QOL = BLN + WBN + OPN + AMN	QOL = คุณภาพชีวิต BLN = ความจำเป็นพื้นฐาน WBN = ชีวิตความเป็นอยู่ OPN = โอกาสในการดำรงชีวิต AMN = ความสะดวกสบายของชีวิต

4. การสร้างแบบสอบถามสำหรับนำใช้สำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้ข้อมูลทฤษฎีมาประกอบการวิเคราะห์เพื่อจัดทำแบบสอบถาม หลังจากนั้นจึงได้ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรของ Cronbach (Cronbach, L. J., 1951) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด ซึ่งผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามทั้งโดยภาพรวมและรายตัวแปรนั้นเป็นที่ยอมรับได้ (ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่า 0.7)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจำนวน 400 ตัวอย่าง (Yamane, 1967: 99) จากประชากรที่อาศัยอยู่ในทั้งสิ้น 34,806 คน ทุ่งสุขลา กระจายในหมู่ที่

1-12 ของเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

6. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างความคิดเห็นต่อความสามารถในการประกอบอาชีพ ข้อมูลรายได้และความเพียงพอของรายได้ รายได้ในครัวเรือน สิ่งอำนวยความสะดวกในครัวเรือน ข้อมูลด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต การวิเคราะห์คุณภาพชีวิตโดยการกำหนดองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต และการปรับข้อมูลเชิงคุณภาพให้เป็นเชิงปริมาณจากการสร้างมาตรฐานวัดคุณภาพชีวิตเป็น 4 มิติ ได้แก่ (1) มาตรฐานด้านความจำเป็นพื้นฐาน (2) มาตรฐานด้านชีวิตความเป็นอยู่ (3) มาตรฐานด้าน

โอกาสในการดำรงชีวิต และ (4) มาตรฐานวัดด้านความเสถียรของชีวิต นอกจากนี้ยังได้กำหนดเกณฑ์คะแนนคุณภาพชีวิตในแต่ละมิติมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน และคะแนนคุณภาพชีวิตโดยรวมมีคะแนนเต็ม 40 คะแนน การศึกษาในครั้งนี้ได้แบ่งระดับคุณภาพชีวิตออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 เกณฑ์การพิจารณาระดับคุณภาพชีวิต

คะแนนคุณภาพชีวิต	ระดับคุณภาพชีวิต
ต่ำกว่า 13	ต่ำ
13-26	ปานกลาง
27-40	สูง

7. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต ซึ่งใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยส่วนครอบครัว และปัจจัยส่วนชุมชนมาแปรค่าออกมาเป็นค่าตัวเลข เพื่อให้ข้อมูลสามารถถูกนำไปใช้ในการวิเคราะห์ด้วยวิธีสมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลของปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิต นอกจากนี้ยังใช้วิธีการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) เพื่อหาความเชื่อมโยงกันระหว่างตัวแปรต่างๆ ว่ามีความสัมพันธ์ทางตรง หรือมีความสัมพันธ์ทางอ้อมต่อระดับคุณภาพชีวิต

3. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาด้านสภาพโดยทั่วไปของประชากรและชุมชน พบว่า ตำบลทุ่งสุขลาเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลนครแหลมฉบัง ประกอบด้วยหมู่บ้านจำนวนทั้งสิ้น 12 หมู่บ้าน (หมู่ที่ 1-12) ปัจจุบันมีจำนวนประชากร 33,692 คน 22,672 หลังคาเรือน (ตารางที่ 4) คิดเป็นสัดส่วน 1.45 คน ต่อ 1 หลังคาเรือนผลการสำรวจข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สามารถจำแนกได้ดังนี้

3.1 ด้านการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดที่ระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. คิดเป็นร้อยละ 49.50 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือ

สูงกว่าปริญญาตรี และประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.00 และ 21.00 ตามลำดับ

3.2 ด้านการประกอบอาชีพ และรายได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 49.75 รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 15.15 และ 13.00 ตามลำดับ ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนคนละ 16,405 บาท และมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเท่ากับ 33,607 บาทต่อเดือน ซึ่งสูงกว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนทั่วประเทศ (23,544 บาทต่อเดือน) และสูงกว่ารายได้เฉลี่ยในภาคตะวันออก (18,271 บาทต่อเดือน) ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เพียงพอต่อการใช้จ่าย (ร้อยละ 47.50) รองลงมา คือ พอบ้างไม่พอบ้าง (ร้อยละ 40.25)

3.3 ด้านสุขภาพ สุขภาพร่างกาย ร้อยละ 43.25 มีโรคประจำตัว สาเหตุการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุข 5 อันดับแรกได้แก่ โรคทางเดินหายใจ โรคไหลเวียนโลหิต โรคทางเดินอาหาร โรคเบาหวาน และโรคระบบกล้ามเนื้อ (เทศบาลนครแหลมฉบัง, 2552) โดยมีอาการเจ็บป่วยนานๆ ครั้ง ด้านสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อาการทางจิตในด้านลบที่เกิดขึ้นบ่อยสุดอันดับแรกได้แก่ อารมณ์เสียกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ, อารมณ์ขุ่นมัว / หงุดหงิดมาก, วิตกกังวลจนรู้สึกไม่สบาย และนอนไม่หลับ/หลับไม่สนิท สำหรับอาการทางจิตในด้านบวกที่เกิดขึ้นบ่อยของกลุ่มตัวอย่างคือการมีสมาธิทำงานได้นานๆ รองลงมาได้แก่ รู้สึกสดชื่นเมื่อตื่นนอนตอนเช้า

3.4 ด้านการพักผ่อนและนันทนาการ ส่วนใหญ่พักผ่อนการดูโทรทัศน์ รองลงมาคือนอนเล่น และอ่านหนังสือ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวส่วนใหญ่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีการพูดคุยกันอย่างสม่ำเสมอ และปรึกษาหารือกันเมื่อเกิดปัญหา

3.5 ด้านสมาชิกในครัวเรือน ด้านสมาชิกใน 1 ครัวเรือนมีสมาชิกโดยเฉลี่ย 4 คน จำแนกเป็นผู้ที่มีรายได้ 2 คน และผู้ที่ไม่มียาได้ 2 คน สำหรับขนาดของครัวเรือน พบว่า ครอบครัวส่วนใหญ่เป็น

ครอบครัวขนาดเล็ก (สมาชิก 1-6 คน) ร้อยละ 93.0 รองลงมาเป็นครอบครัวขนาดกลาง (จำนวนสมาชิก 7-12 คน) ร้อยละ 6.75 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูล สัดส่วนประชากรต่อจำนวนหลังคาเรือน

3.6 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มากกว่าร้อยละ 80 มีสิ่งอำนวยความสะดวกได้แก่ โทรทัศน์, เตารีดไฟฟ้า, ตู้เย็น, พัดลม, เตาก๋าส, หม้อหุงข้าวไฟฟ้า, เครื่องเล่น CD, DVD, และรถจักรยานยนต์

ตารางที่ 4 ประชากรและครัวเรือนในพื้นที่ตำบลทุ่งสุขลา

หมู่ที่	จำนวนประชากร			จำนวนบ้าน	หลังคาเรือน
	ชาย	หญิง	รวม		
1	1,522	1,580	3,102	546	1,177
2	748	721	1,469	271	1,300
3	876	904	1,780	242	654
4	9	7	16	4	40
5	363	396	759	163	894
6	2,185	2,659	4,844	884	1,589
7	1,869	1,907	3,776	619	1,971
8	1,953	2,017	3,970	950	3,091
9	1,867	1,967	3,834	858	4,495
10	1,984	1,904	3,888	918	3,577
11	1,557	1,623	3,180	762	2,040
12	1,512	1,562	3,074	694	1,844
รวม	16,445	17,247	33,692	6,911	22,672

ที่มา: เทศบาลนครแหลมฉบัง, 2552

3.8 ด้านกิจกรรมในชุมชน กิจกรรมที่ส่วนใหญ่ชุมชนจัดทุกครั้งคือการทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา ส่วนการจัดนิทรรศการ และการจัดมหรสพ / งานรื่นเริงในวันสำคัญนั้น มีการจัดเป็นบางครั้ง

3.9 ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนใหญ่ได้รับความสะดวกจากการใช้ไฟฟ้าการใช้โทรศัพท์ และการใช้น้ำประปา สำหรับการคมนาคมขนส่งพบว่าได้รับความสะดวกจากถนนภายในชุมชน รวมทั้งการใช้บริการรถสาธารณะ

3.10 ด้านสภาพแวดล้อมส่วนใหญ่มีความพอใจต่อปริมาณ และความเพียงพอของฝนที่ตกในแต่ละปี รองลงมาพอใจในสภาพของ

นอกจากนี้มากกว่าร้อยละ 50 มีคอมพิวเตอร์ ไมโครเวฟ และรถจักรยาน เป็นต้น

3.7 ด้านความสัมพันธ์ในชุมชน ส่วนใหญ่มีการไปเลือกตั้งทั่วไปและเลือกผู้นำชุมชนทุกครั้ง มีเพื่อนบ้านให้ความช่วยเหลือและมีการให้ความช่วยเหลือเพื่อนบ้าน และไปร่วมงานบุญกิจกรรมทางศาสนา งานสังคมต่างๆ เป็นบางครั้ง

สวนสาธารณะในชุมชน และความพอเพียงของสวนสาธารณะในชุมชน

3.11 ด้านมลภาวะ ในพื้นที่ที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง โดยปัญหาฝุ่นควันในอากาศ เป็นปัญหาที่มีระดับความรุนแรงของปัญหามากที่สุด รองลงมาคือปัญหาเสียงรบกวนจากยานพาหนะ และควันพิษจากยานพาหนะ

3.12 ด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินพบว่าปัญหาอาชญากรรมในชุมชนมีระดับความรุนแรงมาก รองลงมาคือปัญหาการเล่นหอยไต้ดิน และการลักขโมยในชุมชน และส่วนใหญ่มีความเป็นห่วงความปลอดภัยของบุคคลในครอบครัวมาก มากกว่า

ความเป็นห่วงทรัพย์สินในครัวเรือน และ ความปลอดภัยของตนเอง นอกจากนี้จากข้อมูลสถิติคดีอาชญากรรมในพื้นที่ พบว่า มีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของคดีสูงขึ้นทุกปี จากสถิติคดีอาชญากรรมปีพ.ศ. 2546-2550 พบว่า มีจำนวนคดีอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยในปีพ.ศ. 2550 มีจำนวนคดีอาชญากรรมทั้งสิ้นจำนวน 1,262 คดี (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 สถิติคดีอาชญากรรม

ปี พ.ศ.	จำนวน (คดี)
2546	704
2547	771
2548	816
2549	890
2550	1,262

ที่มา: เทศบาลนครแหลมฉบัง, 2552

3.13 ด้านความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่พอใจกับความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของครู/อาจารย์มากที่สุด รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการศึกษาด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อุตสาหกรรม โดยกำหนดมาตรวัดเพื่อวัดระดับคุณภาพชีวิตจำแนกเป็น 4 มิติประกอบด้วย (1) มาตรวัดด้านความจำเป็นพื้นฐาน (2) มาตรวัดด้านชีวิตความเป็นอยู่ (3) มาตรวัดด้านโอกาสในการดำรงชีวิต และ (4) มาตรวัดด้านความสะดวกสบายของชีวิต พบว่า โดยภาพรวมประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง คะแนนภาพรวมเท่ากับ 24.45 คะแนน จากคะแนน

เต็มทั้งสิ้น 40 คะแนน เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ด้านความจำเป็นพื้นฐาน¹ มีคะแนนระดับคุณภาพชีวิตสูงที่สุดรองลงมาได้แก่ ด้านโอกาสในการดำรงชีวิต² ด้านชีวิตความเป็นอยู่³ และด้านความสะดวกสบายของชีวิต⁴ ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตได้จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือ ปัจจัยส่วนบุคคล (PFAC)⁵ ปัจจัยด้านครอบครัว (FFAC)⁶ และปัจจัยส่วนชุมชน (CFAC)⁷ (ตารางที่ 2) เมื่อนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธี Multiple Regression เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้วยกันเอง รวมทั้งอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 3 ที่มีต่อคุณภาพชีวิต (QOL) จะได้ผลลัพธ์ดังนี้

$$PFAC = -0.021CFAC \dots(1)$$

$$FFAC = 0.064PFAC + 0.030CFAC\dots(2)$$

$$QOL = -0.010FFAC + 0.871PFAC^* + 0.599CFAC^* \dots(3)$$

$$QOL = 0.871PFAC^* + 0.599CFAC^* \dots(4)$$

จากสมการที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยส่วนชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.871 และ 0.599 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าหากปัจจัยทั้งสองกลุ่มดังกล่าวได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้ดีขึ้นก็จะส่งผลทางตรงต่อระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ให้มีคุณภาพชีวิตสูงขึ้นตามไปด้วย แต่ปัจจัยด้านครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจากสมการที่ 1 พบว่าปัจจัยส่วนชุมชนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปัจจัย

¹ รายได้และที่อยู่อาศัย

² การศึกษา ความรู้ สถิติปัญหา การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมในครอบครัวและการมีส่วนร่วมในชุมชน

³ การทำงาน สุขภาพร่างกายสุขภาพจิตความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

⁴ นันทนาการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและโอกาสทางวัฒนธรรม

⁵ เพศ อายุ สถานภาพครัวเรือนสถานภาพสมรสการศึกษารายได้ การมีเงินออมการมีหนี้สินการปล่อยกู้

และการครอบครองที่อยู่อาศัย

⁶ จำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้จำนวนบุตรที่มีชีวิต และรายได้ของครอบครัว

⁷ จำนวนสถาบันการศึกษาในชุมชนการมีสถานที่ออกกำลังกายองค์กรในชุมชน และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในชุมชน

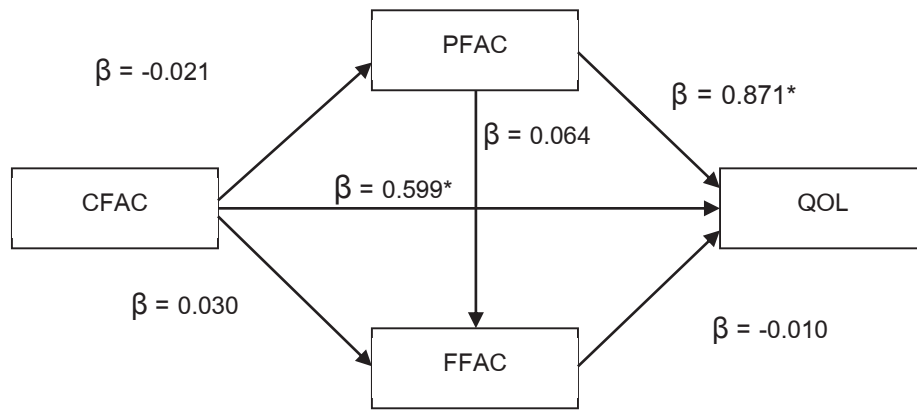
⁸ * หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์แตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ส่วนบุคคล จากสมการที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล และ ปัจจัยด้านชุมชนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปัจจัยด้านครอบครัว จากสมการที่ 3 สามารถเขียนเป็นแผนผังความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยได้ดังภาพประกอบที่ 1 เมื่อทำการวิเคราะห์ถึงเส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) ตามทฤษฎี

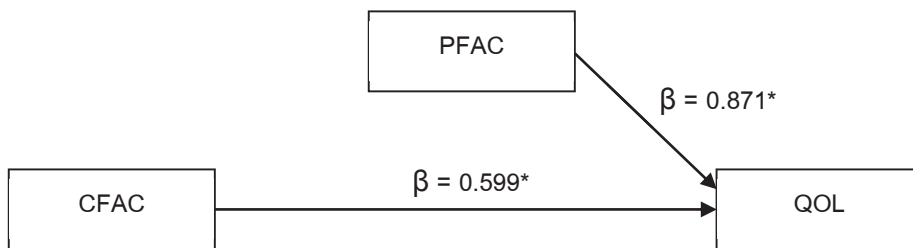
สัมประสิทธิ์เส้นทาง (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) พบว่า เส้นทางของตัวแปรอิสระหลายตัวไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ดังนั้นจึงทำการตัดเส้นทางที่ไม่มีความสัมพันธ์ออกไป และทำให้สามารถปรับปรุงโครงสร้างสมการดังสมการที่ 4 โดยมีแผนผังความสัมพันธ์ดังภาพประกอบที่ 2

ตารางที่ 6 ระดับคะแนนคุณภาพชีวิตในแต่ละมิติ

คุณภาพชีวิต	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. ด้านความจำเป็นพื้นฐาน (BLN)	1.33	10.00	7.40	1.70
2. ด้านชีวิตความเป็นอยู่ (WBN)	2.64	8.99	5.65	0.99
3. ด้านโอกาสในการดำรงชีวิต (OPN)	2.26	9.88	6.10	1.23
4. ด้านความสะดวกสบายของชีวิต (AMN)	0.93	9.17	5.30	1.55
คุณภาพชีวิตโดยรวม (QOL)	14.18	35.61	24.45	3.46

ภาพประกอบที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของชุมชน

ภาพประกอบที่ 2 แผนภาพความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิต

หมายเหตุ: * หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์แตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการศึกษาสภาพทั่วไปและสภาวะแวดล้อมในพื้นที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่แม้มากกว่าร้อยละ 70 จะมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แต่สัดส่วนรายได้ครัวเรือนก็ยังสูงกว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนทั้งประเทศ ตลอดจนรายได้เฉลี่ยครัวเรือนในภาคตะวันออก ด้านขนาดของครัวเรือน พบว่า มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 4 คนต่อครัวเรือน ด้านสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43.25 มีโรคประจำตัว ซึ่งมีอาการเจ็บป่วยนานๆ ครั้ง สำหรับสุขภาพจิตมีอาการทางจิตด้านลบคือ อารมณ์เสียกับเรื่องเล็กๆน้อยๆ อารมณ์ขุ่นมัว หงุดหงิด วิตกกังวล ด้านการพักผ่อนส่วนใหญ่เลือกการดูโทรทัศน์ นอนเล่นและอ่านหนังสือเป็นการผ่อนคลายด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า มีการช่วยเหลือกันในครอบครัวและพูดคุยกันอย่างสม่ำเสมอ และปรึกษาหารือกันเมื่อเกิดปัญหา สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าร้อยละ 80 มีสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ รถจักรยานยนต์ โทรทัศน์ ตู้เย็น เตารีดไฟฟ้า พัดลมเตาแก๊ส หม้อหุงข้าวไฟฟ้า เครื่องเล่น CD-DVD และมากกว่าร้อยละ 50 มีไมโครเวฟ คอมพิวเตอร์ และรถจักรยาน เป็นต้น ด้านความสัมพันธ์ในชุมชนมีความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนบ้านไปร่วมงานบุญ กิจกรรมทางศาสนา ร่วมงานสังคมต่างๆ เมื่อได้รับเชิญ เป็นบางครั้ง และส่วนใหญ่ไปเลือกตั้งทุกครั้ง นอกจากนี้ภายในชุมชนก็มีการจัดกิจกรรม ได้แก่ การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา มีการจัดทุกครั้ง ส่วนการจัดนิทรรศการ และการจัดมหรสพ/งานรื่นเริงในวันสำคัญนั้น มีการจัดเป็นบางครั้ง ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ได้รับความสะดวกด้านโครงสร้างพื้นฐานอย่างทั่วถึง ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์สาธารณะ เส้นทางคมนาคม และรถบริการสาธารณะ ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยประสบกับปัญหาฝุ่นควันในอากาศ ปัญหาเสียงรบกวนและควันพิษจากยานพาหนะ ตามลำดับ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า ส่วนใหญ่

เห็นว่าปัญหาเสพติดในชุมชนมีระดับความรุนแรงมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาการเล่นหวยใต้ดิน และการลักขโมยในชุมชน นอกจากนี้ยังมีความกังวลเรื่องความปลอดภัยของคนในครอบครัว และความปลอดภัยต่อทรัพย์สิน ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู/อาจารย์มากที่สุด รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตในพื้นที่อุตสาหกรรมแหลมฉบัง โดยใช้มาตรวัดด้านความจำเป็นพื้นฐาน มาตรวัดด้านชีวิตความเป็นอยู่ มาตรวัดด้านโอกาสในการดำรงชีวิต และมาตรวัดด้านความสะดวกสบายของชีวิตภาพรวมพบว่า มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง (24.45 คะแนน คะแนนเต็ม 40 คะแนน) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ด้านความจำเป็นพื้นฐานมีคะแนนสูงสุด คือ 7.40 คะแนน รองลงมาได้แก่ด้านโอกาสในการดำรงชีวิต 6.10 คะแนน ด้านชีวิตความเป็นอยู่ และด้านความสะดวกสบายของชีวิต 5.65 คะแนน และ 5.30 คะแนน ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับคุณภาพชีวิต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยส่วนชุมชน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.871 และ 0.599 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าหากปัจจัยทั้งสองกลุ่มดังกล่าวได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้ดีขึ้นก็จะส่งผลทางตรงต่อระดับคุณภาพชีวิตของให้ดีขึ้นตามไปด้วย

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาคุณภาพชีวิต เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนคุณภาพชีวิตรายองค์ประกอบที่พบว่า ด้านความสะดวกสบายของชีวิต (AMN) ที่มีคะแนนต่ำที่สุด ควรจะมีการเพิ่มกิจกรรมนันทนาการ เช่น การไปพักผ่อนต่างจังหวัดบ่อยครั้งขึ้น และมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจในชีวิตประจำวันมากขึ้น ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

ควรจะมีการปรับปรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหามลภาวะจากฝุ่นละอองที่ทำให้ประชาชนเจ็บป่วยจากโรคทางเดินหายใจมากที่สุด นอกจากนี้ควรจะมีการจัดกิจกรรมในชุมชนเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมและพบปะพูดคุยกันในชุมชนมากขึ้น สำหรับองค์ประกอบด้านชีวิตความเป็นอยู่ (WBN) ควรจะมีการดูแลสุขภาพมากขึ้น โดยการออกกำลังกายและรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ นอกจากนี้ควรจะมีการตรวจสุขภาพ และเข้ารับการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่องในผู้ที่เป็โรคประจำตัว นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพปลอดภัยของประชาชน เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรจะเข้มงวดในการตรวจตราพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมอย่างต่อเนื่องภายในชุมชนควรช่วยกันดูแลทรัพย์สินของตนเองและเพื่อนบ้าน ตลอดจนทรัพย์สินสาธารณะ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป ควรจะมีการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของประชาชน และพัฒนาตัวแปรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากขึ้น เนื่องจากคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากนี้ควรเพิ่มพื้นที่ศึกษาในภูมิสังคมที่ต่างกัน เพราะบริบทของแต่ละพื้นที่นั้นต่างกัน ระดับคุณภาพชีวิตก็อาจจะมี ความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาพื้นที่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฐิน ศรีมงคล. 2542. **การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาการเกษตร**. ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตรคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เทศบาลตำบลแหลมฉบัง. 2552. **แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2552-2554) เทศบาลตำบลแหลมฉบัง**. จังหวัดชลบุรี.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542. **โมเดลลิสเรล: สถิติ**

- วิเคราะห์สำหรับวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. 2552. **กระบวนการศรัทธาใหม่ในการพัฒนาประเทศไทยท้องถิ่นเข้มแข็ง**. มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.), พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บริษัทที่ควีพีจำกัด.
- สมชาย เทพทานา. 2533. **การพัฒนาตามแนวพุทธศาสตร์**. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “สังคมศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์” (สาขาเศรษฐศาสตร์) ณ ศูนย์ประชุมวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย.
- สมพร เทพสิทธา. ภาควิชาสังคม บรยายใน การประชุมราชบัณฑิตและภาคีสมาชิก สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง 3 กุมภาพันธ์ 2536 ณ ห้องประชุมราชบัณฑิตยสถาน.
- สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ. 2544. **แนวทางในการวางแผนระดับชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน**. รายงานการวิจัยเสนอสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2546. **การพัฒนาที่ยั่งยืน** อนาคตของสังคมไทย: วารสารเศรษฐกิจและสังคม ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 พ.ค.-มิ.ย. 46.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2554. **การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2554**, กรุงเทพฯ.
- LEE J, Cronbach. 1951. **Coefficient alpha and the internal structure of tests**. Psychometrika Vol. 16, No. 3, September, 1951
- Yamane, Taro. 1967. **An Introductory Analysis**. New York: Harper and Row.
- Wallace, S.A. 1974. **Identifying Quality of Life Indicators for Use in Family Planning Programs in Developing Countries**. New Jersey: Prentice-Hall.